

2025-04-23

Region Halland
Driftnämnden Kollektivtrafik
Hallandstrafiken
DNKT250027

Yttrande – Principer för kommunala tillköp av biljetter

Dnr. 2025 KS0103

Yttrande

Hallandstrafiken har givit Hylte kommun möjlighet att yttra sig över förslag till Principer gällande kommunala tillköp av biljetter.

Hallandstrafiken framför att ett syfte med principerna är att kommunerna nu ges större möjlighet att anpassa tillköpen efter det lokala behovet. Hylte kommun vill framföra att detta inte är korrekt. Principerna är baserade på att kommunernas tillköp ska anpassas till Hallandstrafikens befintliga biljettutbud. Priserna vid tillköp är dessutom detsamma oavsett vilken mängd som köps och utgår också från Hallandstrafikens priser för enskilda biljetter.

Hylte kommun vill med anledning av förslaget vidare framföra följande.

I principerna redogörs för att ”kommunernas möjlighet att påverka resenärens kostnad för biljetter avser det egna geografiska området”. Hylte kommun har tidigare gjort tillköp av resor för den egna kommunen men också inom hela Hallandstrafikens område. Att inte kunna göra tillköp till andra kommuner än sin egen är en stor brist i förslag till principer. För resande Hyltebor finns ofta ett behov av att resa till exempelvis Halmstad. Hylte kommun önskar härvid en förändring i förslag till principer så att tillköp kan göras inom hela Hallandstrafikens reseområde och att man härvid ska kunna välja vilken eller vilka kommuner som tillköpet ska gälla.

I principerna föreslås vidare att kommunernas tillköpta resenärskvot är öppna för alla som faller inom kategorin även om de inte är kommuninvånare i den kostnadsbärande kommunen. Det innebär att en kommun därmed kan komma att subventionera även besökarens resor. Det skiljer sig således mot Hylte kommuns tidigare upplägg för ungdom- och seniorbiljetter då de endast erbjöds till de egna kommuninvånarna. Görs ett tillköp så görs det för dem som är boende i kommunen. Kommunen kan inte göra tillköp för andra än sina egna kommuninvånare. Hylte kommun önskar härvid en förändring i förslag till principer så att det möjliggörs att tillköp kommunerna gör endast ska kunna gälla för kommunens egna invånare.

De resenärskategorier som omfattas av de generella resenärsrabatterna av Hallandstrafiken är ungdomar och studenter. Enligt förslag till principerna är det därutöver upp till varje kommun att besluta om tillköp för att inkludera fler resenärskategorier i resenärsrabatter, exempelvis seniorer. Så länge Hallandstrafiken inte inför en generell seniorrabatt, är Hylte kommun positiv till att varje kommun själv, vid tillköp, får avgöra vid vilken ålder rabatten ska gälla. Men enligt förslag till principerna ska tillköpen vid nya kategorier utgå från fullprisbiljett och det finns inte någon möjlighet att göra tidsanpassade biljetter. En sådan prissättning och begränsning utgör inte en anpassning av de lokala behoven. Utan istället är det Hallandstrafikens val av resenärskategorier som blir styrande även för kommunen. Hylte kommun önskar härvid en förändring i förslag till principer så att Hallandstrafiken inför nya rabatterade resenärskategorier och att kategorier kan vara rabatterade under vissa tider på dygnet utifrån kommunens efterfrågan.

Enligt principerna ska avtalstecknande ske senast 3 månader före avtalsstart. Tidsgränsen på tre månader är lång. Beslut om tillköp fattas ofta i de politiska budgetprocesserna i kommunen och bör då kunna gälla kommande år. Hylte kommun önskar härvid en förändring i förslag till principer så att avtalstecknande ska ske senast 1 månad före avtalsstart.

Av principerna framgår inte hur tillköp ska förhålla sig till skolbiljetten. Kommunens tillköp till ungdomar ska vara möjlig att anpassa i förhållande till skolbiljetten. Vid tillköp bör det finnas en möjlighet att köpa biljett som inte överlappar tiderna i skolbiljetten. Hylte kommun önskar därför att en förändring i förslag till principer så att anpassning till skolbiljetten är möjlig vid tillköp.

I förslag till principer finns under avsnittet Beskrivning principer tillköp av biljetter: "I det fall tillköpet innebär en signifikativ ökning av resande under högtrafik kan eventuellt ökande trafikkostnader komma att belasta tillköpande kommun." Såsom principerna är uppbyggda när kommunens tillköp dessutom utgår från fullprisbiljetter är denna skrivning orimlig. En ökning av antalet resande bör inte belasta kommunen. Denna skrivning bör därför utgå från förslag till principerna.

Kommunens tillköp innebär att kommunen kan köpa biljetter för de pris som Hallandstrafiken har gentemot enskilda resanden. Kommunen kan sedan erbjuda biljetter med den rabatt mellan fullprisbiljett och den summa som kommunen valt att gå in med. Hallandstrafiken bör göra en förändring av prissättningen av tillköp så att den inte utgår från fullpris när kommunen väljer att köpa en stor mängd av biljetter för att öka resandet. Detta borde vara något som är fördelaktigt för både kommunen och Hallandstrafiken.

Sammanfattningsvis bör Hallandstrafiken göra ett omtag avseende Principer gällande kommunala tillköp av biljetter och utgå från och ta kundernas behov i beaktande.

Beslutad av tillväxtutskottet 2025-04-29 § 32, på delegation av
kommunstyrelsen 2025-04-08 § 70.

